

ΓΝΩΜΕΣ

Νίκο, η μορφή της ειρηνευματοποίησης αυτής
είναι ωρομωρομώτερη από το ασυμμετρικό
Μωχάμεντ, ως καθόριζε το έργο

Ενα παράθυρο στην ειρήνη

«War broke: and now the
Winter of the world
With perishing great darkness
closes in».

Wilfred Owen, «1914»

Του
ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ
ΧΥΤΗΡΗ

Στα λασπωμένα χαρακώματα της ηπειρωτικής Ευρώπης άφησε την τελευταία του πνοή, πέντε ημέρες πριν από την υπογραφή της Ανακωχής το 1918, με την οποία τερματίστηκε ένας από τους φονικότερους πολέμους του περασμένου αιώνα, ο νεαρός άγγλος ποιητής Γουίλφρεντ Οουεν (1893-1918). Τα αντιπολεμικά ποιήματά του συντάραξαν τις μέτεπειτα γενιές.

Από τους στίχους του συγκρατώ τον *Χειμώνα του κόσμου*, την παγωνιά αυτή που φέρνει ο πόλεμος. *Ο πόλεμος ποτέ δεν είναι αναπόφευκτος*. Εχουμε χρέος όλοι μας να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να τον αποτρέψουμε. Να επιλυθεί το πρόβλημα του Ιράκ με ειρηνικά, διπλωματικά μέσα. Η προσφυγή στη βία είναι το έσχατο, αλλά και απευκαταίο μέσο.

Αυτό ήταν το νόημα της πρωτοβουλίας του προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη να συγκαλέσει την έκτακτη Σύνοδο στις Βρυξέλλες την περασμένη Δευτέρα, σε μια προσπάθεια συγκερασμού των απόψεων εντός της ΕΕ, απόψεων διαφορετικών, που θα ήταν ανόητο και

αντιρρεαλιστικό να αρνηθεί κανείς, διαμορφώνοντας μια *κοινή στάση*, τον μόνο τρόπο ισχυροποίησης της φωνής της ΕΕ στη διεθνή σκηνή. Εναντία στις προβλέψεις διάφορων «*διπλωματικών κύκλων*», όπως βρήκαν απήχηση σε ορισμένα δημοσιεύματα του ευρωπαϊκού Τύπου, η Σύνοδος αποτέλεσε *επιτυχία*.

Δεν πρέπει φυσικά ούτε να διογκώνουμε αλλά ούτε και να υποβαθμίζουμε τη σημασία της. Αρκεί να επισημάνουμε ότι η ελληνική προεδρία κατάφερε με τη συστηματικότητα και την επιμονή της να αναδείξει τον θεσμικό δρόμο της κοινοτικής διαδικασίας, όχι μόνο ως προς τα κράτη-μέλη της ΕΕ, αλλά και ως προς τα υπό ένταξη και υποψήφια μέλη της. Είχε καθήκον και υποχρέωση να το πράξει. Το απαιτούσαν οι ευρωπαίοι πολίτες που κατέβηκαν στους δρόμους για να διαδηλώσουν υπέρ των ειρηνικών λύσεων, το απαιτούσε η ανάγκη της ΕΕ να ανταποκριθεί στις φιλοδοξίες της για τη διαμόρφωση ενός κόσμου ασφάλειας, ειρήνης και δικαιοσύνης.

«*Να επιδιώξουμε το εφικτό. Να αποδείξουμε στους λαούς μας ότι μαζί μπορούμε, βήμα βήμα, να εδραιώσουμε την ασφάλεια και την ειρήνη*» είπε ο Πρωθυπουργός στη σύντομη εισήγησή του στο Συμβούλιο. Διότι θα πρέπει να έχει κανείς συνείδηση ότι η ΕΕ, παρά τις μεγάλες επιτεύξεις της και τη διατήρηση της ειρήνης στη Γηραιά Ηπειρο για πάνω από μισό αιώνα,

έχει πολύ δρόμο ακόμη να διανύσει για να φθάσει σε επίπεδο πολιτικής ισχύος στις διεθνείς υποθέσεις ανάλογο με το οικονομικό της ανάστημα. Και οι διεθνείς σχέσεις είναι σχέσεις ισχύος. Ούτε το Διεθνές Δίκαιο ούτε η ηθική ούτε οι προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας μπορούν να αναιρέσουν το θεμελιακό αυτό γεγονός. Κράτη και ενώσεις κρατών, χαλαρές ή μη, είναι υποχρεωμένα να κινούνται μέσα στο πλαίσιο αυτό, που μόνο με βαρύτατες συνέπειες για τα εθνικά τους συμφέροντα μπορούν να αγνοήσουν.

Είναι φανερό ότι οι διαφωνίες και οι διαφορετικές απόψεις εντός της ΕΕ όχι μόνο στο θέμα του Ιράκ, αλλά και στα θέματα που σχετίζονται με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και με την Κοινή Πολιτική Αμυνας και Ασφάλειας θα παραμείνουν. Και ότι η διαμόρφωση κοινών θέσεων θα απαιτεί πάντα επίπονη προσπάθεια. Είναι επίσης αυτονόητο ότι η ΕΕ δεν μπορεί να προχωρήσει στα θέματα αυτά, παρά μόνο στον βαθμό που υπάρχει η βούληση των μελών της και στον βαθμό που μπορεί, μέσα από τις κοινοτικές διαδικασίες, να ξεπερνά τις αντιθέσεις και τις διαφωνίες της.

Γι' αυτό, υπό το πρίσμα της ως τώρα πορείας της ΕΕ και των διαδικασιών διαμόρφωσης κοινής θέσης και πολιτικής, η Σύνοδος της περασμένης Δευτέρας μπορεί να χαρακτηριστεί *αβίαστα σημαντική επιτυχία*, ανεξάρτητα από τις ερμηνείες και τις αποχρώσεις που ενδεχομένως ορισμένοι θα προσπαθήσουν εκ των υστέρων να δώσουν.

Η Σύνοδος της περασμένης Δευτέρας μπορεί να χαρακτηριστεί *αβίαστα σημαντική επιτυχία*, ανεξάρτητα από τις ερμηνείες και τις αποχρώσεις που ενδεχομένως ορισμένοι θα προσπαθήσουν εκ των υστέρων να δώσουν

”

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρομάνο Πρόντι, πέρα από τα συγχαρητήρια που απύθυνε προς τον έλληνα πρωθυπουργό, είπε χαρακτηριστικά μετά το πέρας της Συνόδου: «*Δεν ξεχνούμε, δεν μπορούμε να ξεχάσουμε φυσικά τα εκατομμύρια των πολιτών μας που βγήκαν στους δρόμους, αυτό το Σαββατοκύριακο. Γι' αυτό συναντηθήκαμε εδώ όλοι μαζί, για να στείλουμε ένα μήνυμα στον κόσμο. Να διατρανώσουμε ότι η Ευρώπη είναι ενωμένη, και η φωνή της, η ξεκάθαρη και διαφορετική φωνή της, πρέπει να ακουστεί*».

Η ελληνική προεδρία αυτό επεδίωξε και αυτό πέτυχε. Να ακουστεί η φωνή της Ευρώπης, δυνατή και ενωμένη.